

V Bronxu je třeba mít dobré boty

Skóre:	0.80
Název zdroje:	Mladá fronta Dnes
Datum vydání:	02.01.2009
Nadpis:	V Bronxu je třeba mít dobré boty
Strana:	2
Pořadí:	1
Mutace:	Brno
Rubrika:	Brno
Autor:	TEREZA STRNADOVÁ
Ročník:	20
Číslo:	1
Náklad:	300595
Odkaz:	http://www.idnes.cz/
Oblast:	Celostátní deníky
Zpracováno:	02.01.2009 06:53
Identifikace:	DCMF20090102030006 cz
Klíčová slova:	Souralová (2x)

Brno - Socioložka Adéla **Souralová** z brněnské fakulty sociálních studií zkoumala více než půl roku dění v ulici Cejl a jejím okolí, mezi Brňany přezdívaném Bronx. Denně se pohybovala mezi Romy, psala terénní zápisky. Závěry její práce slouží Agentuře pro sociální začleňování v romských lokalitách. Socioložka se zaměřila na oblast školství. Přišla ale i na zajímavé postřehy z jiných oblastí života v ghettu.

* Podílela jste se na obsáhlé studii o romských ghettech...

Jen pro upřesnění, nechtěli jsme to nazývat ghetto, to je zavádějící pojem. Působí tak, že je to uzavřený celek, kde bydlí jen Romové. Ale oblast kolem ulice Cejl taková není. Je to sociálně vyloučená lokalita, lidé, kteří tam žijí, jsou však jen asi z padesáti procent Romové. I když to tak nevypadá.

* Proč?

Romové jsou víc vidět, třeba tím, že žijí víc na ulici. To jsem ale hodně zevšeobecnila. Jejich život prostě probíhá jinak. My jsme se ve výzkumu zaměřili na celou lokalitu.

* Co tedy výzkum v ulici Cejl a okolí přesně obsahoval?

Cílem bylo zachytit sociálně vyloučenou lokalitu z několika úhlů. Jednak lidi, co tam žijí. Ale zaměřili jsme se i na neziskové organizace a státní instituce, které ovlivňují život místních obyvatel.

* Jak vypadá takové mapování v praxi?

Tím, že jsem z Brna, jsem lokalitu znala a věděla jsem, jak to tam vypadá. Ale není to místo, kam by se člověk chodil jen tak projít. Zajímavé pro mě bylo, když jsem tudy chodila, pozorovala dění a dívala se na to jinýma očima. Snažila jsem se najít něco, čím se lokalita odlišuje. Zavřít oči a vnímat zvuky.

* Když jste tam tak korzovala, jak to působilo na lidi, kteří tam žijí?

Nijak. To místo je tak velké, že to nikomu nepřipadalo divné. Takhle tam chodí stovky lidí denně. Navíc uprostřed Bratislavské ulice je úřad městské části. Nestalo se mi, že by mě někdo zastavil, jako se to stalo mým kolegům v jiných, zcela uzavřených lokalitách.

* Po první fázi pozorování následovalo co?

Postupně jsem kontaktovala neziskové organizace. V Brně jsme se zaměřili na vzdělávání, takže jsem se nejvíc zajímala o školy.

Chodila jsem se dívat, jak vypadá výuka, jak probíhá vyučování.

* A jak tedy? Liší se něčím?

Je úplně stejné jako kdekoli jinde. Jediný rozdíl je, že přístup k dětem musí být jiný než k neromským dětem, protože často ve škole chybí. Takže například látka nemůže být probírána tak rychle. Ale není to tak, že by děti neuměly normálně psát nebo číst. Není to žádná džungle. Ale záleží i na jednotlivých třídách. Školy jsou v lokalitě dvě a rozdíly mezi nimi určitě jsou.

* Poznala jste tam také romské učitele?

Na jedné z těch škol je romský učitel hudební výchovy, jinak jsou všichni Neromové. Ale asistenti jsou Romové. Každá škola jich má pět. Co ze strany učitelů zaznívá často, je ambivalentní vztah. Na jednu stranu říkají, že nestudovali kvůli tomu, aby učili v takové škole, kde je práce víc o pedagogicko-psychologických dovednostech než předání vědomostí. A na druhou stranu to dělají z lásky k dětem.

* Co jste ještě ve školách zjistila kromě toho, že romské děti chodí častěji za školu?

Jedna z těch dvou škol je z velké části romská, i když ještě před rokem 2004 nebyla. Zkoumali jsme, jak se stane, že se do ní přelije určité procento romských dětí a prestižní škola dostane během chvilky nálepku cikánská škola. To samozřejmě vede k tomu, že neromští rodiče dají děti jinam. Další problém, který jsme zkoumali, je málo studujících Romů na středních školách. Pro ně je úspěch dokončit základní školu. I školy jsou z toho zoufalé. V devátém ročníku na základce dojde ke zlomu. Děti třeba chtěly dál studovat, ale když dojde na lámání chleba, otočí.

* A čím je motivovat?

Těžko říct. Je to zacyklené. Když má člověk vzdělání, získá dobrou práci, tím má na zaplacení bydlení, a tím pádem stůl pro děti, aby měly kde dělat úkoly. A teď je otázkou, kde začít. Aby měly děti stůl? A motivovat rodiče, nebo přímo děti...

* Jaké jste získala poznatky v neziskových organizacích, které se Romům v těchto oblastech věnují?

To, že je lokalita v Brně zasítovaná neziskovkami, je výhoda. Lidé ví, kam mohou jít, mají všechno pod nosem. A neziskovky mají spoustu projektů, spolupracují se školami. Odvádějí dobrou a důležitou práci. Kdyby tam nebyly, úroveň by byla úplně někde jinde.

* Máte za sebou obyvatele i neziskovky. Jak dál pokračoval výzkum?

Poprvé jsem šla do terénu v dubnu. Pak jsem hodně seděla doma za počítačem a psala terénní poznámky. Důležitá je také analytická činnost, dávat do souvislosti to, co člověk vidí nebo slyší. A nakonec jsem napsala závěrečnou práci, která je k dispozici.

* Co vás za ten půlrok nejvíc překvapilo?

První dojem. Zdá se jako banalita chodit celý den po ulici. Základem jsou dobré boty, protože nikde není lavička. A kromě toho tam nejsou odpadkové koše. Překvapilo mě, že Romové nemají psy, ale ulice je znečištěna výkaly. Přitom se na Romy svaluje, jak je to tam špinavé. Když jsem tam poprvé jela, kamarád mě varoval, že mi ukradnou peněženku. Ale není to pravda.

* Co byste tedy odpověděla lidem na podobná varování?

Aby se tam šli podívat, protože tam asi nikdy nebyli. Tam nikdo nečeká za rohem na to, až se na vás vrhne a ukradne vám i kabát.

* Našli jste recept na ozdravení "Bronxu"?

Nenašli. Spíš jsme se snažili popsat, co vede ke vzniku problému. Jak to řešit, je otázkou pro někoho jiného.

Foto popis: "KABÁT VÁM TADY NEUKRADNOU." Socioložka Adéla **Souralová** přes půl roku zkoumala brněnský "Bronx", chudinskou část v okolí Cejlu a Bratislavské.

Foto Autor - Foto - MAFA - MONIKA TOMÁŠKOVÁ

Regionální mutace | Mladá fronta DNES - Brno

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

